

บทที่ 1

บทนำ

1. ภูมิหลัง

“วัด” เป็นสถาบันหลักสถาบันหนึ่งของชาติ ทำหน้าที่ในการสืบทอดพระพุทธศาสนา ซึ่งเป็นศาสนาประจำชาติไทย คนไทยส่วนใหญ่ได้เคารพนับถือพระพุทธศาสนาเป็นสรณะแห่งชีวิต นับเนื่องจากอดีตจนถึงปัจจุบันมาเป็นเวลาช้านาน และการที่ชาติไทยเรามีความมั่นคง ดำรงเอกราช มีอธิปไตยเป็นอิสระเสรีอยู่ได้ตราบนานเท่านาน ก็ด้วยคนในชาติยึดมั่นอยู่ในสามัคคีตามหลักธรรมทางศาสนา ขนบธรรมเนียม จารีตประเพณีอันดีงาม ซึ่งเป็นปัจจัยเสริมสร้างสามัคคีธรรมระหว่างคนในชาติ (สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ. 2545 : 1)

เสฐียร โกเศศ (2531 : 132-135) ได้กล่าวเกี่ยวกับความเป็นอยู่ทุกเมื่อเชื่อวันของชาวบ้านและวัดในอดีตไว้ว่า เป็นวิถีชีวิตที่แยกกันไม่ออกเพราะผูกพันกันอย่างใกล้ชิด ชาวบ้านก็พึ่งวัด และวัดก็พึ่งชาวบ้าน อาจกล่าวได้ว่า ชีวิตตั้งแต่เกิดจนกระทั่งถึงตายของชาวบ้านเกี่ยวข้องกับวัดอยู่ตลอดเวลา และพระสงฆ์เองก็ได้บำเพ็ญสมณกิจเพื่อประโยชน์แก่สังคมมากมาย จนทำให้วัดวาอาราม ซึ่งเป็นสถาบันศาสนานั้น กลายเป็นศูนย์รวมทางจิตใจของสังคม เป็นแหล่งสร้างสรรค์ สืบต่อ พัฒนา และถ่ายทอดศิลปวิทยาการต่าง ๆ เป็นส่วนประกอบที่ขาดไม่ได้ของชุมชนทุกขนาด

หลักธรรมคำสั่งสอนทางศาสนา จึงมีบทบาทสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาและความมั่นคงของประเทศชาติ การบริหารกิจการพระศาสนานั้น เป็นหน้าที่ของคณะสงฆ์ตามพุทธบัญญัติ แต่เนื่องจากอาณาจักรและศาสนจักร ต้องดำเนินงานประสานกัน เพื่อความมั่นคงของประเทศ รัฐบาลในฐานะผู้รับสนองพระราชภาระของพระมหากษัตริย์ จึงเข้าไปมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจการทางศาสนา ซึ่ง สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ (2545 : 1) ได้กล่าวเกี่ยวกับประวัติ และพัฒนาการโดยสรุปว่า นับตั้งแต่พุทธศาสนาแพร่เข้ามาสู่ประเทศไทย ก็ได้เจริญรุ่งเรือง และมีอิทธิพลคู่กับประวัติศาสตร์ชาติไทยมาโดยตลอด โดยมีวัดซึ่งเป็นสถาบันศาสนาเป็นศูนย์รวมจิตใจของชาวบ้านและเป็นศูนย์กลางของการดำเนินกิจกรรมทางสังคมทั้งของพระสงฆ์และชาวบ้าน แต่ภายหลังบทบาทด้านการศึกษาของวัดก็ลดน้อยลงไป

อย่างไรก็ตาม ในพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. 2505 และที่แก้ไข ได้กำหนดบทบาทของเจ้าอาวาสว่ามีขอบข่ายภารกิจ 6 ด้าน ประกอบด้วย การปกครอง การเผยแผ่ศาสนาธรรม การศาสนศึกษา การศึกษาสงเคราะห์ สาธารณูปการ และการสาธารณสงเคราะห์ (พระราชบัญญัติคณะสงฆ์. 2535 : 5)

ยิ่งกว่านั้น พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้พลิกบทบาทในเรื่องของการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ให้ทุกส่วนได้มีส่วนร่วมอย่างสำคัญในการบูรณาการเข้าไปอยู่ในวิถีชีวิตของคนไทยเพื่อให้คนไทยเป็นคนดี เก่ง และมีความสุขมากกว่าในอดีตที่ผ่านมา ความมุ่งหมายและหลักการของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติกำหนดไว้อย่างหนักแน่น และชัดเจนว่าการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรม ในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุข (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ. 2542 : 9)

สถาบันศาสนาจึงมีบทบาทสูงยิ่งในการหล่อหลอมความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ให้เกิดขึ้นในสังคมไทย แต่สภาพสังคมวัฒนธรรมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว สถาบันศาสนาต้องมีการปรับเปลี่ยนบทบาทของตนเองให้ทันกับกระแสการเปลี่ยนแปลงเพื่อที่จะยังคงสถานะความเป็นผู้นำทางด้านจิตวิญญาณของมนุษย์เหมือนเช่นในอดีตที่ผ่านมาสมดังเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติที่ได้เปิดโอกาสให้วัดในพุทธศาสนากลับมาทำหน้าที่หลักในการอบรมสั่งสอนพุทธศาสนิกชนและเผยแผ่คำสอนตามหลักพุทธธรรมได้อย่างกว้างขวางหลายรูปแบบยิ่งขึ้น ดังจะเห็นได้จากบทบัญญัติในมาตรา 18 (3) ที่ได้กำหนดให้สถาบันศาสนาเป็นศูนย์การเรียนรู้ โดยวัดเป็นส่วนหนึ่งของสังคมมีหน้าที่ และมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา อีกทั้งในมาตรา 23 กำหนดไว้ว่า การจัดการศึกษาทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษา นอกจากนี้ในมาตรา 12 ยังมุ่งพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ โดยที่สถาบันศาสนาทุกแห่งมีสิทธิจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ. 2542 : 15-22)

ฉะนั้น หากทุกวัดสามารถบริหารจัดการวัดและทำหน้าที่ตามภารกิจดังกล่าวข้างต้น วัดจะสามารถทำให้สังคมไทยเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ที่มีทั้งคุณธรรมและจริยธรรมควบคู่กันได้ เพราะเห็นได้ว่า วัดเป็นพุทธศาสนสถานที่มีจำนวนมากที่สุด ในบรรดาศาสนสถานที่มีในประเทศไทย ดังจะเห็นได้จากรายงานของกรมการศาสนา (2545 : 10) เกี่ยวกับจำนวนวัดในประเทศไทยจากข้อมูลในปี พ.ศ. 2545 ว่ามีจำนวน 32, 710 แห่ง (ไม่รวมวัดร้างจำนวน

5, 098 แห่ง และสำนักสงฆ์ จำนวน 13, 208 แห่ง) สำหรับบุคลากรทางด้านศาสนา มีจำนวน ศึกษสงฆ์ 267, 818 รูป และสามเณร 103, 026 รูป

เมื่อพิจารณาผู้มีบทบาทหลักในการบริหารจัดการให้วัดสามารถปฏิบัติภารกิจให้บรรลุ เป้าหมายตามภารกิจของคณะสงฆ์และตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ก็คือ เจ้าอาวาส แต่จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง พบว่า ในปัจจุบันเงื่อนไข และปัจจัยเปลี่ยนแปลงไปมาก กล่าวคือ มีการเปลี่ยนแปลงทั้งปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายใน สำหรับปัจจัยภายนอก คือ มีการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษา ด้านเศรษฐกิจ ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม ด้านสื่อสารมวลชน ค่านิยม ด้านความเชื่อดั้งเดิม รวมถึงการแทรกแซงของรัฐ นักการเมือง นักธุรกิจเอกชน ส่วนปัจจัยภายใน มีการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาของ พระสงฆ์ กฎหมายคณะสงฆ์ การประชุมพระสังฆาธิการ และทัศนคติของพระสงฆ์ที่ได้รับการกล่อมเกลามาอย่างยาวนาน (จรินทร์ ยังสังข์, 2540 : บทคัดย่อ) จึงเป็นที่น่าสนใจว่า เมื่อเงื่อนไขและปัจจัยทั้งภายในและภายนอกเปลี่ยนไป วัด โดยเจ้าอาวาสมีการบริหาร และจัดการวัดท่ามกลางบริบทที่เปลี่ยนไปอย่างไร จากรายงานการวิจัยเรื่องบทบาทของพระสงฆ์ ในการบริหารและจัดการศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัด : ศึกษาเฉพาะกรณีศูนย์อบรมเด็กก่อน เกณฑ์ในวัดในจังหวัดหนองคาย ของ พระมหาประยงค์ อุปเสน (2539 : บทคัดย่อ) พบว่า มี ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานศูนย์ทั้งที่เกี่ยวกับการขาดความรู้ ความเข้าใจในบทบาท หน้าที่ การละเลยหน้าที่ของเจ้าอาวาส รวมทั้งความไม่มั่นใจในการทำงานเพราะมีปัญหาใน เรื่องงบประมาณอุดหนุนของรัฐ

จังหวัดหนองคาย มีวัดจำนวนทั้งสิ้น 1, 133 แห่ง ใน 13 อำเภอ 4 กิ่งอำเภอ (คณะสงฆ์ จังหวัดหนองคาย, 2544 : 17) สำหรับเขตการปกครองคณะสงฆ์อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย มีวัดในสังกัด จำนวนทั้งสิ้น 217 วัด

จากการศึกษารายงานการวิจัยพบว่า ยังไม่มีการศึกษาเกี่ยวกับบทบาทเจ้าอาวาส ในการบริหารจัดการตามภารกิจ 6 ด้านดังกล่าวในพื้นที่เขตการปกครองคณะสงฆ์อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย ทั้ง ๆ ที่เจ้าอาวาสเป็นบุคคลสำคัญที่จะทำให้ภารกิจของวัดบรรลุ วัตถุประสงค์ กอปรกับภูมิหลังของผู้วิจัยเคยอยู่ในร่มกาสาฬพัศตร์เป็นระยะเวลากว่า 20 ปี กล่าวคือ เคยบรรพชา 7 ปี และเคยอุปสมบท 13 พรรษา ผู้วิจัยจึงมีความปรารถนาอย่าง แรงกล้าที่จะทำวิจัยในที่ซึ่งเคยอยู่มา โดยการศึกษาเกี่ยวกับบทบาทของเจ้าอาวาสในการบริหาร จัดการวัดในเขตการปกครองคณะสงฆ์อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย ซึ่งเป็นวัดที่ตั้งในเขต

เมืองอยู่ท่ามกลางความเจริญ และมีบริบททางเศรษฐกิจและสังคมที่ดีกว่าเขตอื่น ผลการศึกษาจะทำให้ได้ข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการวัด อีกทั้งทำให้ทราบปัญหาในการบริหารจัดการวัด อันจะนำไปสู่การแสวงหาแนวทางที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาการดำเนินงาน ให้บรรลุเป้าประสงค์ตามภารกิจทั้ง 6 ด้าน ต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาบทบาทการบริหารจัดการวัดของเจ้าอาวาสในเขตการปกครองคณะสงฆ์อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย

2.2 เพื่อเปรียบเทียบบทบาทการบริหารจัดการวัดตามความคิดเห็นของเจ้าอาวาส ภิภุสามเณร และคณะกรรมการบริหารวัด ในเขตการปกครองคณะสงฆ์อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย

2.3 เพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาการบริหารจัดการวัด ในเขตการปกครองคณะสงฆ์อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย

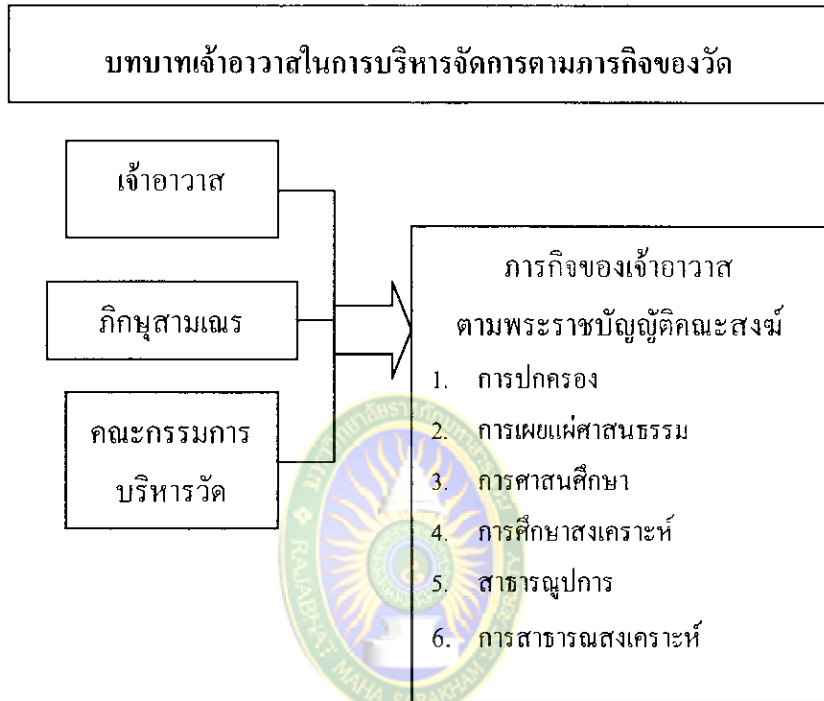
Rajabhat Mahasarakham University

3. สมมติฐานการวิจัย

ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานการวิจัยไว้ว่า ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทการบริหารจัดการวัดตามความคิดเห็นของเจ้าอาวาส ภิภุสามเณร และคณะกรรมการบริหารวัด ในเขตการปกครองคณะสงฆ์อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย โดยภาพรวมและรายด้าน แตกต่างกัน

4. กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการวิจัยนี้ ได้สร้างกรอบแนวคิดในการวิจัยจากพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. 2535 ซึ่งได้กำหนดขอบข่ายภารกิจของเจ้าอาวาสไว้ 6 ประการ ดังนี้ การปกครอง การเผยแผ่ศาสนาธรรม การศาสนศึกษา การศึกษาสงเคราะห์ สาธารณูปการ และการสาธารณสงเคราะห์ (พระราชบัญญัติคณะสงฆ์, 2535 : 5) ดังปรากฏในแผนภูมิที่ 1

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

Rajabhat Mahasarakham University

แผนภูมิที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

(พระราชบัญญัติคณะสงฆ์. 2535 : 5)

5. ขอบเขตของการวิจัย

5.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ เจ้าอาวาสวัดในเขตการปกครองคณะสงฆ์อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย ในปี พ.ศ. 2546 จำนวน 217 รูป ภิกษุสามเณร จำนวน 1,779 รูป และคณะกรรมการบริหารวัด จำนวน 419 คน รวมทั้งสิ้น 2,415 รูป / คน

5.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างได้มาจากการสุ่มจากประชากรแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stages Random Sampling) ดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 แบ่งกลุ่มวัดตามเขตการปกครอง แล้วใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 ; อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด. 2535 : 43) เพื่อกำหนดขนาดตัวอย่างของเขตการปกครองคณะสงฆ์ ได้ 28 เขตตำบล จากนั้นสุ่มอย่างง่ายเพื่อให้

ได้มาซึ่งรายชื่อของเขต ขั้นตอนที่ 2 กำหนดขนาดตัวอย่างของวัดโดยใช้ตารางของเครจซี่ และมอร์แกน ได้ 135 วัด จากนั้นสุ่มอย่างง่ายเพื่อให้ได้มาซึ่งรายชื่อวัดที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ขั้นตอนที่ 3 แบ่งชั้นโดยให้สถานภาพเป็นชั้นภูมิ แล้วกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถานภาพ โดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน ได้กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 332 รูป/คน จำแนกเป็นเจ้าอาวาสวัดในเขตการปกครองคณะสงฆ์อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย จำนวน 30 รูป ภิกษุสามเณร จำนวน 245 รูป และคณะกรรมการบริหารวัด จำนวน 57 คน

5.3 ตัวแปร

5.3.1 ตัวแปรต้น จำแนกตามสถานภาพ ได้แก่ เจ้าอาวาส ภิกษุสามเณร และคณะกรรมการบริหารวัด

5.3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ระดับความคิดเห็นต่อบทบาทเจ้าอาวาสในการบริหารจัดการวัดตามภารกิจ 6 ด้าน คือ การปกครอง การเผยแผ่ศาสนาธรรม การศาสนศึกษา การศึกษาสงเคราะห์ สาธารณูปการ และการสาธารณสงเคราะห์

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

Rajabhat Mahasarakham University

6. คำนิยามศัพท์เฉพาะ

6.1 เขตการปกครองคณะสงฆ์อำเภอเมือง หมายถึง การปกครองคณะสงฆ์ในเขตท้องที่อำเภอเมือง และเขตท้องที่กิ่งอำเภอสระใคร จังหวัดหนองคาย ซึ่งมีจำนวน 28 เขตตำบล

6.2 วัด หมายถึง พุทธศาสนสถานที่เป็นที่พำนักอาศัย ศึกษาปฏิบัติพระธรรมวินัย และประกอบศาสนกิจของภิกษุสามเณร และเป็นที่พักบวชของพุทธสาวกทั้งบรรพชิตและคฤหัสถ์ รวมทั้งเป็นสถานที่บริการทางการศึกษา ทางสังคม และเป็นแหล่งส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมประเพณี ในที่นี้หมายถึง วัดที่ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมา และสำนักสงฆ์ ที่อยู่ในเขตการปกครองคณะสงฆ์อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย

6.3 เจ้าอาวาส หมายถึง พระสังฆาธิการระดับวัด ซึ่งเป็นพระภิกษุที่ได้รับแต่งตั้งตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎหมายเถรสมาคม ให้ทำหน้าที่บริหารจัดการวัดในเขตการปกครองคณะสงฆ์อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย

6.4 ภิกษุสามเณร หมายถึง บุคลากรทางพระพุทธศาสนาซึ่งบวชในบวรพระพุทธศาสนา มิได้มีตำแหน่งในทางการปกครอง และมีวัดสังกัดชัดเจนในเขตการปกครองคณะสงฆ์อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย

6.5 คณะกรรมการ หมายถึง คณะบุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งจากเจ้าอาวาสนั้น ๆ ให้มีหน้าที่บริหารวัดในเขตการปกครองคณะสงฆ์อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย

6.6 บทบาทในการบริหารจัดการ หมายถึง ระดับปฏิบัติในการบริหารจัดการวัด ตามขอบข่ายภารกิจของเจ้าอาวาส 6 ด้าน ดังนี้

6.6.1 ภารกิจด้านการปกครอง หมายถึง การจัดระบบความเป็นอยู่ภายในวัด โดยการดำเนินการสอดส่อง ดูแล รักษาความเรียบร้อยดีงาม เพื่อให้ภิกษุสงฆ์ สามเณรที่อยู่ในวัด หรือในปกครองปฏิบัติตามพระธรรมวินัย กฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ประกาศ ระเบียบ คำสั่ง กฎมหาเถรสมาคม หรือพระบัญชาของสมเด็จพระสังฆราช การอบรมศีลทางวัตรภิกษุสงฆ์สามเณร รวมถึงการจัดระเบียบปฏิบัติและการดูแลทุกข์สุขของคฤหัสถ์ที่อยู่ภายในวัด

6.6.2 ภารกิจด้านการเผยแผ่ศาสนาธรรม หมายถึง การประกาศพระพุทธศาสนาให้ศาสนทายาท และประชาชนได้รับทราบในทุก ๆ วิธีที่ไม่ขัดต่อพระธรรมวินัย โดยมุ่งเน้นให้ประชาชนได้มีความรู้ความเข้าใจในหลักธรรมแล้วน้อมนำไปปฏิบัติในชีวิตประจำวัน

6.6.3 ภารกิจด้านการศึกษา หมายถึง การดำเนินการจัดและส่งเสริมการศึกษาพระปริยัติธรรมของคณะสงฆ์ ทั้งแผนกธรรมบาลี แผนกสามัญศึกษา รวมทั้งการส่งเสริมภิกษุสงฆ์ สามเณรศึกษาพระปริยัติธรรมทุก ๆ วิธีที่ไม่ขัดต่อพระธรรมวินัย

6.6.4 ภารกิจด้านการศึกษาสงเคราะห์ หมายถึง การดำเนินการจัด และส่งเสริมการศึกษาที่มุ่งเน้นการปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมแก่เด็กและเยาวชนให้มีความรู้ความเข้าใจหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา รวมทั้งการจัดการศึกษาในการเตรียมความพร้อมแก่เด็กปฐมวัย

6.6.5 ภารกิจด้านสาธารณูปการ หมายถึง การดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนาวัดด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม การปรับปรุงและการจัดให้ระบบสาธารณูปโภคต่าง ๆ ภายในวัด เพื่อให้วัดเอื้อประโยชน์ตามภารกิจของเจ้าอาวาสด้านอื่น ๆ

6.6.6 ภารกิจด้านสาธารณสงเคราะห์ หมายถึง การสงเคราะห์ปวงชน และสังคมทางวัดในรูปแบบต่าง ๆ ที่ไม่ขัดต่อพระธรรมวินัย ได้แก่ อำนวยความสะดวกแก่ประชาชนในการใช้วัดเป็นสถานที่บำเพ็ญกุศล การจัดพระสงฆ์ไปประกอบกิจกรรมทางพระพุทธศาสนาที่ได้รับนิมนต์ จัดสรรบริวารวัดให้มีห้องสมุดสำหรับประชาชน รวมทั้งการให้ความช่วยเหลือทางราชการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อประโยชน์แก่ประชาชน

6.7 ปัญหา หมายถึง ข้อขัดข้อง หรือความยุ่งยากที่ทำให้การบริหารจัดการวัดตามบทบาทของเจ้าอาวาส ไม่บรรลุผลตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

7.1 ทำให้ทราบบทบาทในการบริหารจัดการ บริหารจัดการวัดตามภารกิจ 6 ด้านของเจ้าอาวาส ในเขตการปกครองคณะสงฆ์อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย เพื่อนำไปใช้เป็นข้อมูลและข้อสนเทศในการบริหารจัดการวัด

7.2 ทำให้ทราบผลการเปรียบเทียบบทบาทการบริหารจัดการวัดของเจ้าอาวาส ภิภุสามเณร และคณะกรรมการบริหารจัดการวัด อันจะทำให้บุคคล 3 กลุ่ม นี้มีมีโนทัศน์ที่ตรงกันเกี่ยวกับการบริหารจัดการวัด รวมทั้งทำให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการบริหารจัดการวัด ได้นำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ หรือแก้ปัญหาในการบริหารองค์การของคณะสงฆ์ในเขตการปกครองคณะสงฆ์อื่นที่มีบริบทใกล้เคียงกับเขตการปกครองคณะสงฆ์อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย

7.3 ทำให้ทราบปัญหาอันเนื่องมาจากการดำเนินงานบริหารจัดการวัดตามภารกิจ 6 ด้าน ของเจ้าอาวาส ในเขตการปกครองคณะสงฆ์อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย เพื่อนำไปใช้เป็นข้อมูลและข้อสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อการแก้ปัญหาการบริหารจัดการวัด ในเขตการปกครองคณะสงฆ์อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย